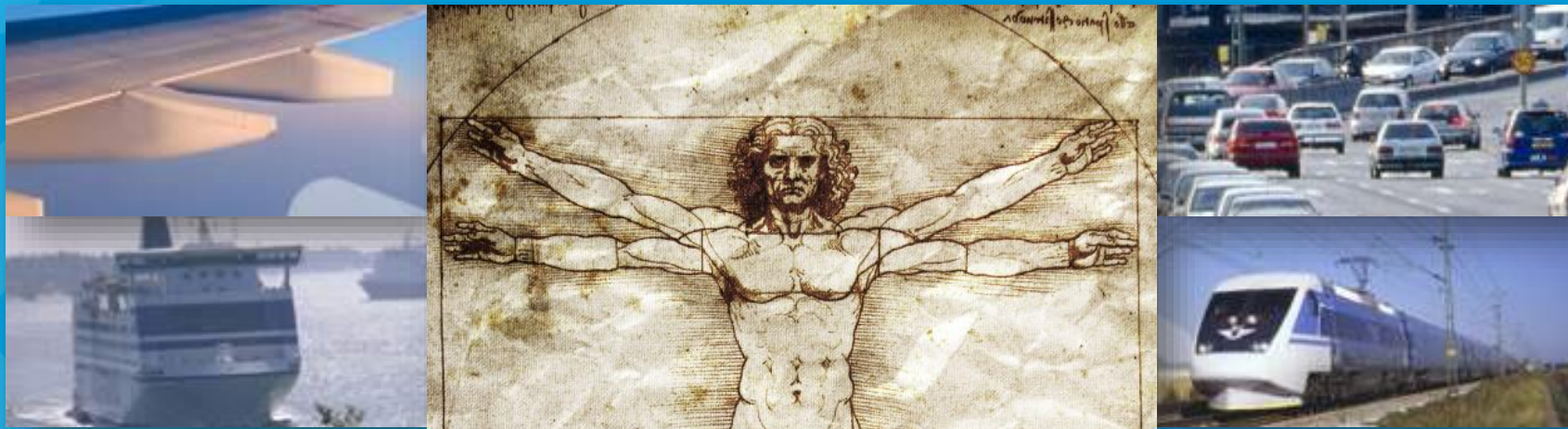

Utmaningar att arbeta med HF/MTO för Transportstyrelsen

24 augusti 2022

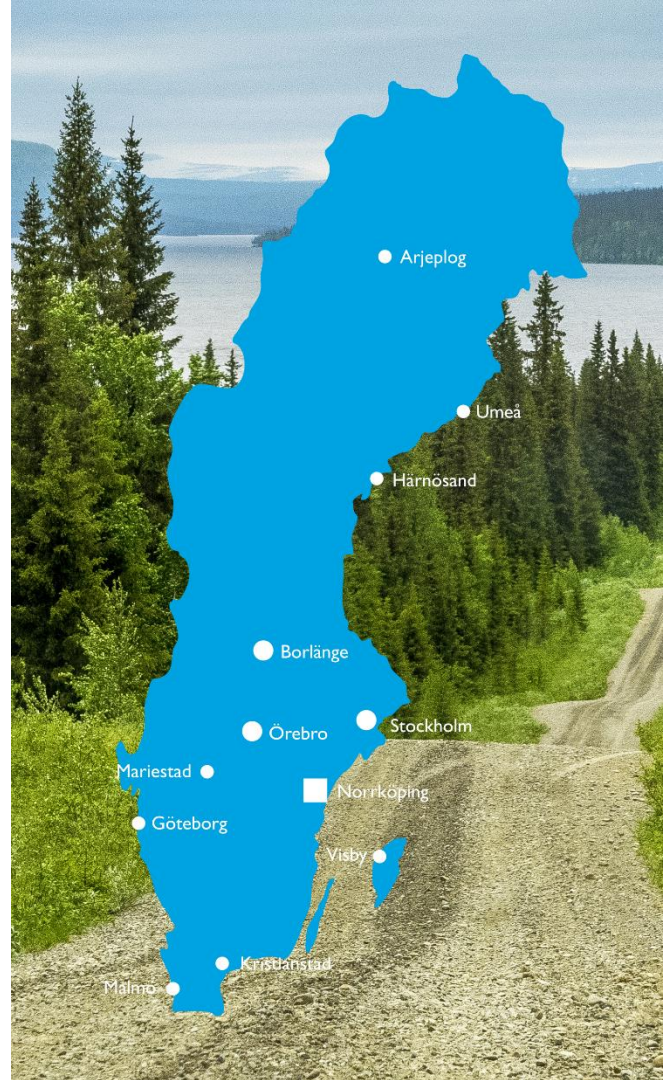
Transportstyrelsen

- Utformar **regler**
- Prövar och ger **tillstånd**
- Utövar **tillsyn**
- För **statistik**
- För **register**

Om myndigheten

- Myndighet under infrastrukturdepartementet
- Regeringen – mål och resurser
- Cirka 2 000 anställda
- 12 orter
- Huvudorter:
 - Norrköping
 - Borlänge
 - Örebro

Vad är HF/MTO för Transportstyrelsen?

- HF → Human Factors
- MTO → Människa, Teknik, Organisation
- Begrepp och definitioner varierar mellan trafikslag

HF

MTO

HE

- På TS handlar HF/MTO om att:

*”...ta hänsyn till **människans förutsättningar och begränsningar** i frågor som rör människans **samspel med övriga delar** i transportsystemet...”.*

Människan i samspel med "omgivningen"

Organisation

Förarmiljö

Infrastruktur
Trafikmiljö

Andra
människor

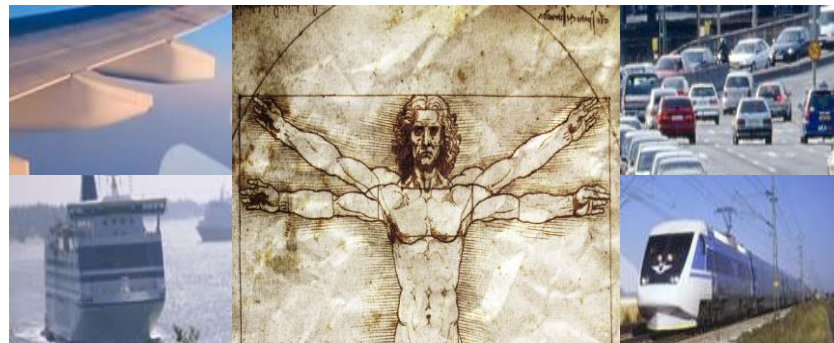
Kompetens

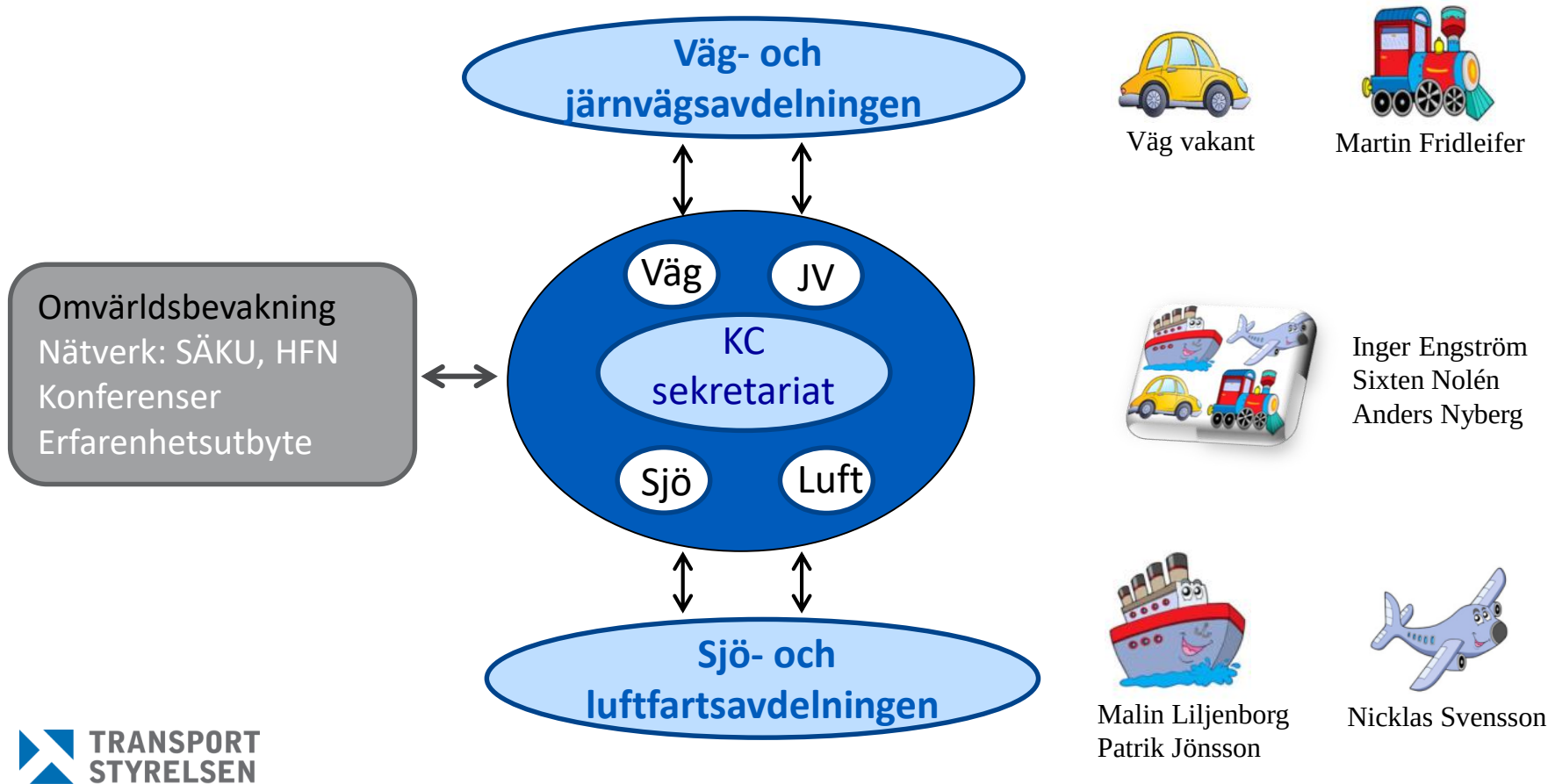
Lagar & Regler

Kompetenscentrum HF/MTO

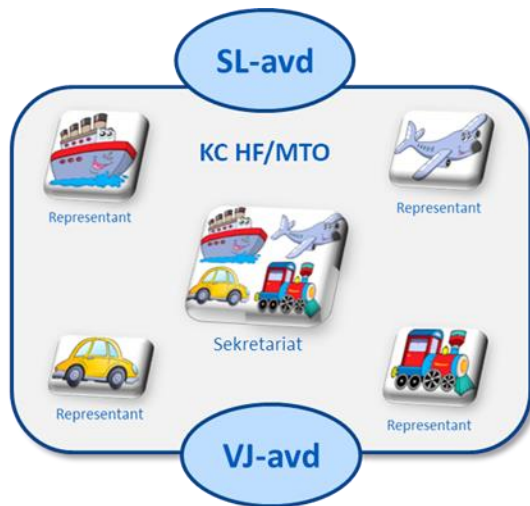
- Bildades 2011
- Syfte: öka engagemanget för trafikslagsövergripande frågor, öka lärandet, hitta synergier
- Övergripande mål: säkerställa att HF/MTO beaktas i TS kärnverksamhet
- Trafiksäkerhet
- Alla trafikslag

Kompetenscentrum HF/MTO

Styrning, mandat och arbetsformer

Treårig
handlingsplan

Årlig VP

Inget formellt beslutsmandat

- Förslag och beslutsunderlag till berörda chefer
- Dragning i ledningsgrupper vid behov
- Månadsmöten med avdelningsdirektörer SL och VJ
- Dialog med övriga delar av organisationen

Exempel på utmaningar - förutsättningar

- Tämligen stor myndighet (utspridd, fyra trafikslag med olika bakgrund och historia kopplat till HF/MTO)
- Kärnverksamheten spänner över stora områden, många olika mål att beakta
- Mycket av verksamheten regelstyrd, ofta baserat på internationella regler

Utmaningar regelgivning - exempel

Har människan rätt förutsättningar?

Är det lätt att göra rätt?

Utdrag från "Kör- och vilotidsregler" inom vägtrafik

Normal veckovila är 45 timmar. Varannan vecka kan veckovilan reduceras till som lägst 24 timmar. Minskningen ska dock kompenseras före utgången av den tredje veckan efter den vecka när veckovilan reducerades. Det sker genom att motsvarande vila tas sammanhängande tillsammans med en annan viloperiod på minst 9 tim. Veckovilan ska inledas senast efter sex 24-timmarsperioder ($6 \times 24 \text{ tim} = 144 \text{ tim}$) räknat från slutet av föregående veckovila.

Utmaningar regelgivning - exempel

Ökad automatisering inom trafikslagen

- kräver regelöversyn kopplat till exempelvis ansvars-, behörighets- och kompetensfrågor

Hitta en balans

- inte hindra den tekniska utvecklingen
- se till att säkerheten inte försämras

Säkerställ

- att människans förutsättningar och begränsningar beaktas och inte glöms bort i sammanhanget
- nyttjande av de olika trafikslagens erfarenheter/lärdomar inom området

Utmaningar tillsyn - exempel

- Hur blir vi ännu bättre på att ge "hjälp till självhjälp" för att öka förståelsen så att organisationer tar hänsyn till människans förutsättningar och begränsningar?
- Vad fokuserar vi på och vad för vi dialog kring vid tillsynsbesök, branschmöten m.m.?

Utmaningar data, kodning och analyser

- Hur kan HF/MTO data belysas på ett bra sätt?
- Hur undvika kategorier och beskrivningar av typen ”Den mänskliga faktorn”

Kod olycksfaktor
Andra förhållanden där den
mänskliga faktorn inverkat

- HF/MTO data behövs för att bidra till en bättre riskbaserad tillsyn och vid analyser i samband med regelförändringar

Rapportering – nödvändig input till vår verksamhet

Luftfart - Verka för bättre rapportering bland piloter inom allmänflyget

- EU-förordningen 376/2014 för händelserapporter - omfattande skydd för rapportören
- Luftrumsintrång rapporteras dock t.ex. främst av flygledare inte piloter

Sjöfart – Verka för bättre rapportering av tillbud

- I dagsläget fler olycks- än tillbudsrapporter

Varför rapporteras inte misstag eller fel?

- Rädsla för repressalier?
- Vill inte berätta om egna misstag för kollegor?
- Tycker att de rapporterar det de ska?
- Tycker inte att de gör fel eller misstag?
- Vet inte vad eller att de ska?

Fånga upp hur förändringar kan påverka säkerheten

- Allt fler RoRo och Ropax fartyg kommer att drivas med batterier, el, gas, metanol
- Kommer att frakta personbilar/lastbilar som drivs med batterier, el, alternativa bränslen

Krävs förändringar vad gäller t.ex.:

- regler, information, utbildning, brandövningar, tillsyn, lastförfaranden och utrustning för att upprätthålla brandsäkerheten ombord?

Hur möta utmaningarna?

- Utbildning och information
- Utveckla metoder och verktyg tillsammans med berörd personal
- Arbeta systematiskt och strukturerat
- Delta på den nationella och internationella arenan

Exempel där vi kommit en bit på vägen

Säkerhetskultur

- Definition, beskrivning, modell
- Riktlinje/Vägledning Transportstyrelsens tillsyn
- Verktyg för genomförande av Utredningar, Tematillsyn och Integrerad tillsyn
- Moment i inspektörsutbildningen, särskild kurs för luftfartsinspektörer
- Modellen använd för att mäta Transportstyrelsens informationssäkerhetskultur

